

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke! Poleg naslova za dan, ko izide, na vrhu vsakega števila. V teh časih, ko se cenjuje, potrebuje, sodelovanje. Skušajte, da ne vnaprej plačate.

Library of Congress
Periodical Division

No. 8 97.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, MAY 6, 1943. — ČETRTEK, 6. MAJA, 1943

GLAS NARODA

VELIKA RUSKA OFENZIVA

Včerajšnje rusko polnočno poročilo naznanja, da je rdeča armada na 15 milj dolgi fronti ob Kubanu na Kavkazu prebila nemško črto, napredovala 8 milj ter osvobodila 8 krajev poleg utrjenega Krimskaja.

Boji so se bili več dni, predno se je nemška črta zdrobila. Na bojišču je obležalo 7000 mrtvih Nemcev in Rusi so vplenili 80 poljskih topov, 220 strojníc in mnogo drugega vojnega materiala.

Med drugimi kraji, ki so bili osvojeni, je tudi Neberdzajsk, 7 milj jugovzhodno od Krimskaja in okoli 10 milj severovzhodno od Novorosijska, ki je najmočnejša nemška trdnjava na Kavkazu.

Moskovska radio postaja naznanja, da so ruski aeroplani napadli Jalta na jugovzhodnem obrobju Krima ter tudi Constanza na Rumunskem, važno nemško križišče Brijansk, Gornel in Brest-Litovsk.

Napada na Jalta in Constanza sta imela namen preprečiti nemškim ladjam, da ne bi mogle Nemcem pripeljati ojačenj ali pa vojakov odpeljati s Kavkaza na Krim.

Zadnja radijska poročila naznanjajo zelo hude hoje severno od Novorosijska, kamor prodirajo Rusi ob železnici. Prodiranje infanterije podpirajo aeroplani in artilerija.

Moskovska radio postaja poroča, da so letalci ob povratku sporočili, da so v Jalti, Gornelu, Brijansku in Brest-Litovsku nastali veliki požari. Več munijskih skladišč je zletelo v zrak in uničenih je bilo več vlakov.

Pri teh zračnih napadih so vedeležene tudi ameriške letelce trdnjave da "omehčajo" osrednjo fronto, predno se prične velika bitka.

Do manjših apopadov je prišlo zapadno od Rostova in na fronti okoli Smolenska. Na fronti pred Leningradom je bilo razbitih več nemških utrdb iz prsti in lesa.

"Rusi so dosegli nekaj uspehov in so navzlic našemu močnemu odporu vpognili našo črto," pravi nemško poročilo po radiju. "Toda Rusi so izgubili mnogo vojakov in vojnega materiala ter niso mogli izkoristiti pričetnih pridobitev. Ob mraku je bila vpognjena črta izrazna."

"Rdeča zvezda" poroča, da ima rdeča zračna sila popolno nadoblast ob Kubanu. Kot poroča Rusi, Nemci navzlic temu, da pošiljajo na fronto mnogo aeroplanov, ne morejo dati dovolj zaščite armadam. In Moskovsko radijsko poročilo pravi, da se bodo Nemci, ko se prične pomladanska ofenziva, prepričali, da je ruska zračna sila močnejša kot njihova.

Rusi so zadnji čas sami zgradili mnogo aeroplanov in so tudi mnogo izboljšali, poleg tega pa so jih več tisoč dobili iz Amerike in Anglije.

Stalinovo sporočilo Churchilla

Sovjetski premier Stalin je poslal Winstonu Churchillu sporočilo z željo, da isto poda R. A. F. (Kraljeva zračna sila.) Besedilo poročila se glasi:

"Odobarvam bombardiranje Esena, Berlina in drugih industrijskih središč."

"Slednji udarec, ki se pri-

dane vaša zračna sila važnim nemškim centrom, najde odmev v milijonih src po vsej naši strani deželi."

Boji v Tuniziji

Amerikanci se bližajo Bizerti

Ameriške predne čete so predrle skozi Eddekhilo, kakih 12 milj južno od Metaura, Nemci pa so nekaj svojih čet poslali iz Bizerte proti jugu v okolico Tebourbe, katero mesto ogrožajo Amerikanci in angleška prva armada.

Francoška armada na severu se je Bizerti že približala na osem milj.

Amerikanci večinoma zadevajo na Italijane, katere Nemci navadno puščajo za seboj in jih tudi mnogo vjamejo.

Nemci so včeraj pričeli s protinapadom na križišču cest severno od Achkel jezera in 10 milj južno od Bizerte, toda so se pod hudim ognjem strojníc in artilerije naglo umaknili.

Kot naznanja Associated Press, se zavezniki v treh oddelkih bližajo Bizerti. Francoški oddelek je došel do Rass el Korana, 8 milj zapadno od Bizerte. En ameriški oddelek prodira ob severnem bregu Achkel jezera ter je odbil nemški protinapad pri Djebel Čeniti. Drugi ameriški oddelek pa prodira severovzhodno od Metaura ter ima samo še pet milj do Ferryville, 8 milj od Bizerte.

Boji v Jugoslaviji

Srbski patrijotje napadli železniške točke

London, 4. maja. — Poročilo iz jugoslovanskih virov naznanja, da je bilo pri nenadnem napadu na železniško križišče pri Požarevcu ubitih več Nemcev. Kroglice so zadele dva policijska prefekta in več nemških uradnikov. Patrijotje so tudi zažgali poslopja, v katerih so bili hranjeni arhivi in železniške mostove, ki so držali čez Donavo v tem kraju, so razbili.

Nemški radio je v svojem poročilu o incidentu dejal, da sta vodila napad dva študenta belgrajske univerze ter da je bil eden od njih ubit, drugi pa prijet.

Patrijotje so napdli tudi po Bolgarih okupirano postajo pri Caribrodu, na železniški črti Beograd-Sofija, ter prizadejali občutno škodo.

Hans Thyssen umrl

Stockholm, 4. maja. — List "Frankfurter Zeitung" je 29. aprila prinesel vest, da je v Monakovem umrl Hans Thyssen, nemški industrialist in brat znamenitega Fritz Thyssena, ki je pomagal Hitlerju do moči.

O Fritz Thyssenu je bilo že večkrat poročano, da je v koncentracijskim taborišču umrl, toda v resnici sedaj živi blizu Berlina, kakor je bilo zanesljivo pred nedolgo dognano.

dene vaša zračna sila važnim nemškim centrom, najde odmev v milijonih src po vsej naši strani deželi."

AMERIKANCI V TUNIZIJI

Ameriški vojak stoji na straži in salutira mimogredočim ameriškim častnikom. V sredini je general Eisenhower, na desni pa general Patton.

Premogarsko premirje za dobo vojne?

Washington, 5. maja. — Tukaj je začasna poravnava premogarske situacije povzročila ugibanje, da bo nemara 15-dnevno premirje držalo do konca vojne, ter da bo morjal Harold L. Ickes vladni gospodar na polju premoga, dokler bo trajala vojna in bo potrebno, da Stric Sam nadzoruje produkcijo premoga.

Premogorovi so danes obravnavali s polno paro in premog je bil zopet dostavljen v tovarne, jeklarne in v drugo vojno industrijo. Iz nekaterih informiranih krogov je bilo dano mnenje, da po končani dobi premirja bo najbrž izbruhnila druga stavka. Isti krogi pa so zatrdili, da nima nobena stranka v tem sporu namena škodovati skupnemu vojnemu naporu s tem, da se zaustavi dobava premoga tovarnam in jeklarnam za vojno industrijo.

John L. Lewis še noče o stvari nič govoriti in medtem, ko predsednik Roosevelt in Ickes menita, da bi se moralo doseči popolni sporazum med operaterji in premogarsko unijo potomu WLB, je pa Lewis protitemu, ker smatra, da ima Vojni svet za delo proti njemu oziroma proti majnerski uniji predsojke.

Nemiri na Bolgarskem

London, 5. maja. — Poročila povzeta po osiščem radiju se glase, da so ulice v Sofiji, prestolnici Bolgarske, prazne in vse ceste, ki vodijo iz Bolgarske, zastražene.

Policija in drugi vladni organi za vzdrževanje reda v deželi se trudijo, da bi našli kako sled za morilcem ali morilec polkovnika Athanasa Panteffa, bivšega policijskega načelnika na Bolgarskem, ki je bil ubit pretekli ponedeljek.

Prebivalstvo v prestolnici je dobilo ukaz, da ostane doma v svojih hišah in stanovanjih med časom preiskave, ki se vrši po vsem mestu z namenom, da se najde voditelj krožka, ki je odgovoren za umor Panteffa in za druge napade na važne osebnosti v vladi.

Nemški radio je poudaril, da so pretrgane vse telefonske zveze z zunanjim svetom in nihče ne sme zapustiti svoje hiše. Dovoljenje za nabavo hrane je bilo dano samo otrokom do dvanajstega leta in pa poslom oziroma služkinjam.

Premogarji so, kolikor se je dognalo potom direktnega vpraševanja, voljni sprejeti razsoden kompromis in smatra se celo, da bodo umijski uradniki naleteli na odpor ako ne bodo to pot zadeve izravnali.

Majnerska pritožba o premanjšanem odmerku mesa za težake, kot so premogarji, je že dobila odmev v Library, Pa., kjer bodo prodajali majnerjem založke (sandwiches) izven racije. Družba ki je to oskrbela, bo to oglašala, kot posebno pridobitev in pa kot znamenje, da se operatorji trudijo ustreči majnerjem kolikor mogoče v danih razmerah. Pravijo, da so apelirali tozadevno na OPA že pred več tedni, a iz drugih vi-

London, 5. maja. — Poročila povzeta po osiščem radiju se glase, da so ulice v Sofiji, prestolnici Bolgarske, prazne in vse ceste, ki vodijo iz Bolgarske, zastražene.

Policija in drugi vladni organi za vzdrževanje reda v deželi se trudijo, da bi našli kako sled za morilcem ali morilec polkovnika Athanasa Panteffa, bivšega policijskega načelnika na Bolgarskem, ki je bil ubit pretekli ponedeljek.

Prebivalstvo v prestolnici je dobilo ukaz, da ostane doma v svojih hišah in stanovanjih med časom preiskave, ki se vrši po vsem mestu z namenom, da se najde voditelj krožka, ki je odgovoren za umor Panteffa in za druge napade na važne osebnosti v vladi.

Nemški radio je poudaril, da so pretrgane vse telefonske zveze z zunanjim svetom in nihče ne sme zapustiti svoje hiše. Dovoljenje za nabavo hrane je bilo dano samo otrokom do dvanajstega leta in pa poslom oziroma služkinjam.

rov pa je bilo rečeno, da je družba sprožila idejo šele, ko je bila stavka že v teku.

Iz Jugoslavije

Basler Nachrichten:

Ta ugledni švicarski časopis prinaša dne 29. marca iz Budimpešte naslednje brzojavno poročilo:

"Madžarski poročevalci javljajo iz Beograda, da so se v zadnjem času pojavile skupine upornikov v srbskih srezih Trnovo in Ljubuško. Glasom teh poročil je prišlo do jako hudih spopadov med uporniki in žandarmerijskimi patrolami v okraju občine Prevnj."

Madžarski poročevalci trde svede, da so bili uporniki zajeti ali pa razkropljeni.

Beograjsko Novo Vreme:

Z dne 18. marca poroča Novo Vreme o govoru, ki ga je naslobil prebivalstvu v Ripnju, načelnik vratacanskega sreza. Milivoj Matić, ki je prigovarjal ljudstvu, naj se pokori naredbam oblasti in naj pomaga pri zatiranju upornega gibanja s strani znanih prevratnih elementov, ki izzivajo in skušajo zanetiti izgrede in sabotažo uradnih oklicev.

fiji so bile demonstracije največje in so izražale odločno nejevoljo ljudstva nad sodelovanjem z osiščem. Demonstracije so paradirali med vrstami žandarjev in policije ter razdaljali letake, na katerih je bilo pisano: "Dol s Hitlerjem!" — "Brenimo Nemce ven iz Bolgarije!" itd. Ljudstvo je ta gesla tudi na glas ponavljalo pred parlamentno stavbo.

Nemški vojak so pomagali vzdrževati red in poročila govore, da nemške čete še vedno prihajajo v Bolgarijo za slučaj zavezniške invazije.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Slovenije

OBSODBE ITALIJANSKEGA VOJAŠKEGA SODIŠČA V LJUBLJANI

Prejeli smo izvirno poročilo

iz Slovenije, datirano od decembra 1942, v katerem so na kratko navedene naslednje obsodbe italijanskega vojaškega sodišča v Ljubljani:

Alojz Vodnik, roj. leta 1900 v Ljubljani, obsojen "in contumaciam" (t. j. v odsotnosti) na dosmrtno ječo.

Jakob Posar, roj. leta 1899 v Št. Petru na Krnsu, obsojen "in contumaciam" na dosmrtno ječo.

Valentin Marušič, roj. 1924 v Ljubljani, obsojen na dosmrtno ječo.

Vladimir Stopisnik, roj. 1907 v Ljubljani, bivši uradnik, obsojen "in contumaciam" na dosmrtno ječo.

Stanislav Zakrajšek, roj. leta 1921 v Lanišću, obsojen na dosmrtno ječo, radi soudeležbe v bojih z italijanskimi vojaškimi silami v mesecu avgustu in septembru 1942, v bližini Jake vasi.

Ivan Filipio, roj. 1912 v Podlipi, obsojen na dosmrtno ječo.

Anton Stojner, roj. v Grbolju, leta 1908, stanujoč v Zelnju, obsojen "in contumaciam" na dosmrtno ječo.

Ignacij Pačk, roj. 1904 v Stični, kovač, obsojen na dosmrtno ječo.

Alojz Zajc, roj. 1919 v Dobroviči, dijak medicince, obsojen "in contumaciam" na dosmrtno ječo.

Ivan Kmet, roj. 1906 v Ribnici, dijak medicince, obsojen na dosmrtno ječo.

Anton Majnik roj. 1908 v Volčah, učitelj, obsojen na dosmrtno ječo.

Filip Tekavec, roj. 1912 v Ribnici, obsojen na dosmrtno ječo.

(Vse te obsodbe so bile izrečene v Ljubljani v mesecu decembru, 1942.)

Davies bo šel v Moskvo

Bivši ameriški poslanik v Moskvi Joseph E. Davies je danes odpotoval v Moskvo kot posebni odposlanec predsednika Roosevelta in bo povabil maršala Stalina, da pride na obisk k predsedniku Rooseveltu, da razpravljata o vojni in o problemih, ki bodo nastali po vojni.

Posebni stražni oddelek za Central Park v New Yorku

Policijski deparament mesta New York je določil posebne nočne oddelke stražnikov-detektivov, ki bodo pazili, da se to poletje ne bodo dogajali zločini in ropi v Central Parku.

Za te nove stražarje oziroma redarje so bili imenovani sami taki policaji, ki so posebno izveščali v zvezi z delovanjem kriminalnih tipov, ki se radi skrivajo po parkih, kjer preživijo na primerne živte.

Prvi dan službe so novi redarji prišli dva postopaja, ki sta stikala okrog po parku v poznih urah. Na policijski postaji se je izkazalo, da je bil eden zaprt že sedemkrat, drugi petkrat.

Novi redarji ne bodo nosili policijske uniforme. Tudi število dosedanjih stražarjev in detektivov za park bo ostalo vključ novoinimenovanemu oddelku isto kot doslej.

Fantje v uniformi radi čitajo o dekletih

Kjerkoli so danes nastanjeni ameriški vojak, tam je najti ene ali druge vrste originalne vojaške publikacije, katero izvajajo fantje sami. Te taboriščne lističe, ki jih pišejo vojak, sami, se izdaja v Islandiji, Indiji, Afriki, na karibejskih ter na raznih pacifiških otokih. Ravnotako seveda izdajajo svoje publikacije vojak na domačem terenu.

Vojaški časniki so seveda različne lekovosti tako po vsebini, kot po papirju. Nekateri so tiskani, drugi samo mimio-grafirani in zopet drugi lično pisani na roko.

Civilni redakterji, tako pravijo, bi vihali nosove nad večino materiala, ki ga prinašajo vojaški lističi, toda armada ceni te svoje publikacije in vojak jih prečitujejo z velikim užikom.

Oni listi ki so tako pri sebi, da lahko prinašajo slike, zelo radi fantom pokažejo kako lušno dekle z lepimi nogami. Pa tudi pisane grafične o dekletih je najti po vojaških listih dovolj, ker fantje radi govore in čitajo o dekletih, kar je pač naravno.

Imena teh listov so tudi zanimiva; eden se imenuje "Bobben", drugi "Pirat", tretji "Zaromet", četrti "Vetrov sunek", itd. Skoro vsi prinašajo "funnies", ker ameriški vojak je bil takorekoč vzgojen s pomočjo komičnih prilog in bi mu bilo brez tega v armadi pusto.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lupeta, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisements on Agreement.

Na celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$4.—; za pol leta \$2.—;
za štiri leta \$15.—. — Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni oboti, nedelji in praznikom

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Našim naročnikom!

Vsi veste, kako velika je sedaj draginja v vseh ozirih, posebno še pri papirju. Zelo nas bo veselilo, ako bi zamogli po možnosti imeti naročnino vedno vnaprej plačano. Poglejte datum poleg Vašega naslova, kateri dokazuje, do kdaj imate naročnino plačano. Ako je Vam naročnina že potekla, ozir. bo v kratkem potekla, skušajte isto kakor hitro mogoče poravnati. S tem, da ne čakate na naš opomin, nam prihranite na stroških, kar je baš v tem času listu dosti pomagano.

U p r a v a.

VOJNA JE PEKEL

Kako velike muke trpe vojaki na fronti, popisuje ameriški časnikarški poročevalec Ernie Pyle, ki se nahaja pri ameriški armadi v Tuniziji in piše naslednje:

Kadar gre naša infanterija v severni Tuniziji k velikemu napadu, dobi vsak vojak tri kose čokolade, kar zadostuje za en dan. Druge hrane ne vzame.

S seboj ima dve črtari vode, mesto običajne ene. S seboj nima odeje. Doma pusti svojo odlično obleko, razen dežnega plašča. V svojem žepu ima mogoče kaj toaletnih predmetov; nekateri imajo pri sebi tudi kaj denarja. Drugi pa ga dajo prijateljem, da ga spravijo.

Prihodnje dni žive na način, ki je nam doma nerazumljiv. Vso noč hodijo in se borijo brez spanja. Naslednjega dne leže v luknjah ali pa se skrivajo v sveže zelenih poljih med žitom, ki jim seže do kolen.

Kadar so skriti po njivah, se ne upajo ganiti niti toliko, da bi si izklopali jame, kajti nemška artilerija bi pričela takoj na nje streljati. Vstati ne morejo niti, kadar jih kliče naravna potreba. Nemška artilerija jih neprestano išče.

Počasi tek dnevnih ur brez gibanja je skoro neznosen. Lt. Mickey Miller iz Morgantown, Ind., pravi, da je to ležanje v žitnem polju najhujše v celi bitki.

Drugi večer po pričetnem napadu pripeljejo v jeepih čokolado in vodo v posodah po pet galon in sicer, kadar se zmrači. Vsak vojak mora jesti v temi in niti ne vidi posode, iz katere je. Kavo si napravijo iz mrzle vode.

Neke noči se je nemški izstreljek razletel tako blizu, da je bilo razbitih 15 posod za vodo.

Vsako noč pripeljejo v kanah živež, da vsak vojak je trikrat. Pogosto pa morajo vojaki naglo naprej in za seboj pustiti živež, ker je pretežak, da bi ga nosili s seboj. Pa pravijo, da gredo dalje na svojih živcih, kadar so v bitki in so razburjeni ter niti ne čutijo, če so lačni.

Vojaki se bore ponoči, po dnevi pa leže in tedaj artilerija prevzame njihovo delo. Polagoma prihaja nad nje utrujenost. Kolikor spanca dobe, ga dobe samo po dnevi. Pravijo pa, da je ponoči mrzlo, po dnevi pa zelo vroče. Pa tudi zaradi grmenja topov, po dnevi ne morejo spati in tudi ne zaradi vročine. Nekateri vojake tudi premaga solnčarica. Mnogim vsled vročine postane slabo.

Ko pa pride tretji ali četrti dan, tedaj utrujenost premaga vsako oviro za spanje. Tedaj, ko ležejo, isti trenutek zaspe. Nekateri celo spe med hojo.

Lt. Col. Charlie Stone iz New Brunswick, N. J., je zaspal, ko je stal pri telefonu in govoril.

Ako slučajno morejo kako noč leči, tedaj imajo za podlago samo dežni plašč. Mrzlo je in rosa zmoči travo kot dež. Ognja, da bi si pogreli hruško, se ne upajo napraviti, kajti dim bi privabil sovražni ogenj. Ponoči na prostem ne morejo niti prižgati cigarete. Kadar si izkopljejo jame, ležejo vanjo, se z dežnim plaščem pokrijejo čez glavo ter si prižgejo cigareto.

Cigaret imajo dovolj. Ako tekom bitke komu poidejo, mu jih dajo tovariši. Vsako noč pripeljejo jeepi čokolado in vodo.

Nikdo pa ne more pojmiti, kako težavno je hoditi ponoči in se bojevati. Pokrajina je hribovita in tla so razorana. Vse je novo in nepoznano. Noči so skrajno temne. Tipati moraš z nogami. Stopiš v jamo, padeš v jarek ali potok. Hodiš čez vrzane polje in skozi grmovje, ki ti sega do pasa. Hodiš, kot bi imel zavazane oči, tiplješ negotovo in brez ravnavesja, pa vendar hodiš dalje.

In pri vsem tem se je treba bati min. Nemci so za seboj posejali polja min, kar prej ni bilo znano. Vsake mine ni mogoče najti z detektorjem in tako je treba najti minsko polje, da se spotaknemo ob nje ali pa se peljemo čez nje. Seveda je pri tem marsikdo ubil, toda te izgube so zelo majhne—komaj nekaj vojakov vsak dan. Nemci so zelo razsipni z minami, pa navzlic temu grmo dalje.

Vse-slovansko zborovanje in zabava

Ameriško-slovanski kongres mogočni ter vladajoči narodi, za Greater New York priredi kolikor bolj se je moramo oprijeti in jo dejansko izvajati mi prihodnje nedeljo 9. maja, v Slovan, ki smo bili v pretek-znanem Manhattan Center, 311 losti le predmet brezobzirnega izkoriščanja, prezira in zasme-tek točno ob 3. uri popoldne. To je zabavni del te prireditve. Vstopnice za Festival stanejo samo 55 centov.

Pod "Festivalem" pa se vrši zborovanje zastopnikov slo-vanskih društev skupno z iz-vršnim odborom kongresa, da se pogovore in ukrepe vse potrebno za nadaljnje skupno delo Slovanov v New Yorku in okolici. To zborovanje se prične že ob 12. opoldne.

Vabilo in vstopnice za Festi-val so bila razposlana na vsa slovenska društva kojih naslo-ve ima tajništvo na razpolago. Enako so bila poslana na ta društva tudi vabila, da naj vsa-ko društvo pošlje saj enega zastopnika na zborovanje. Na večja društva pa se apelira, da pošljejo več zastopnikov in si cer ne glede na to, če je dru-štvo sodelovalo v preteklosti pri aktivnostih kongresa. Vsak zastopnik kake slovenske or-ganizacije bo imel besedo na zborovanju. Dalje pa so vab-ljeni tudi posamezniki, ki se zanimajo za vse-slovansko gi-banje v Ameriki, da prisostvu-jejo zborovanju. Tako imajo posamezni člani, katerih dru-štva še niso članjena pri kon-gresu, priliko, da se pouče o delu te preproste organizacije ter potem pri svojem dru-štvenem poročanju in društvu sku-šajo pridobiti za sodelovanje.

Vse-slovanska prireditve pri-hodnje nedelje sestoji iz dveh delov. Prvi je neobhodno po-trebni praktični oziroma orga-nizacijski del, ki je podlaga za vsako konstruktivno in smotre-no delo, kajti brez solidne orga-nizacije je večje, uspešnejše in trajnejše delo nemogoče. Sla-botni posamezniki so le tedaj močni, le tedaj kaj štejejo, če se organizirajo v složno celoto, ki govori in dela in če treba, se tudi bori v njihovem ime-nu in za njihove koristi in cilje. Cel svet prihaja do spoznanja, da je rešitev in boljša bodočnost slovenstva edino le v zdru-ženju, v skupnem organiziran-em delu. In če to resnico spo-znavajo in priznavajo veliki in

Glede festivala, to je zabav-na dela prireditve prihodnje nedelje v Manhattan Center pa naj bo še pripomnjeno, da ob-sega izredno zanimiv in pester program, katerega glavna toč-ka bo dramatizacija izrednih dogodkov v od naci-fašističnih tiranov in krvolokov okupira-nih slovanskih dežel. Ze samo ti prizori bodo udeležnike bo-gato nagradili za njihovo pri-sotnost. Dalje bodo na progra-mu slovanske pesmi in plesi.

Razume se, da bo na progra-mu par izbornih govorov. Eden od teh bo tudi o junakem a-meriškem svobodoljubu Tho-masu Jeffersonu, ki je igral v zgodovinski ameriške svobode in demokracije najvažnejšo vlogo in mu zato ves svobodoljubni

Veliki napad na Dortmund. Zavezniki štirinastotni bom-bniki so večerj priporili zelo velik napad na Dortmund in strelili nanj 1500 ton bomb. Ta napad se more primerjati z na-padom 1000 bombnikov 30. ma-ja lanskega leta na Kolin ob Reni.

Koliko bombnikov je bilo vdeleženih pri napadu na Dort-mund, ni bilo oznanjeno, toda ker je bilo izstreljenih 30 ae-roplanov, se more domnevati, da je bilo več sto aeroplanov.

Nemški radio priznava, da je bilo ubitih več oseb in da je bi-la tudi na poslednjih povzroče-na velika škoda. Angleži so si Dortmund izbrali za svoj cilj, ker so Nemci tja prepeljali mnogo strojev iz Essena.

Nesreča v tovarni za eksplozive. Elktown, Md., 4. maja. — Tu-kaj se je pripetila nesreča, ko je nastala v tovarni Triumph Explosives Inc., razstrelba, kateri je sledil požar, ki je za-hteval 13 življenj. Med žrtvami je bilo pet ženskih delavk. Šte-vilo mrtvih bo najbrž še nara-slo, ko bodo mogli dogoniti ko-liko delavcev in delavk je sre-čno ušlo požaru. Armadne obla-sti trdijo, da je mrtvih okrog 25 oseb.

Pri razstrelbi in požaru, ki se je hitro razširil na bližnje sta-vbe, je bilo ranjenih 125 de-lavcev in delavk. Rešilni delavci še vedno iščejo po razvalinah trupla ponesrečenih delavcev.

Oblasti pa so šle takoj na delo, da doženejo vzrok eksplozije. Elktown, ki je štel pred vojno 3518 duš, ima sedaj 12 tisoč prebivalcev, ki so delavci zapo-seljeni v municijskih tovarnah. Mnogi se vozijo na delo po tri-deset in štirideset milj daleč. Večina delavcev in delavk v teh tovarnah prihaja iz Pennsylvanije, Marylanda, Delaware in iz West Virginije.

Veliki napad na Dortmund. Zavezniki štirinastotni bom-bniki so večerj priporili zelo velik napad na Dortmund in strelili nanj 1500 ton bomb. Ta napad se more primerjati z na-padom 1000 bombnikov 30. ma-ja lanskega leta na Kolin ob Reni.

Koliko bombnikov je bilo vdeleženih pri napadu na Dort-mund, ni bilo oznanjeno, toda ker je bilo izstreljenih 30 ae-roplanov, se more domnevati, da je bilo več sto aeroplanov.

Nemški radio priznava, da je bilo ubitih več oseb in da je bi-la tudi na poslednjih povzroče-na velika škoda. Angleži so si Dortmund izbrali za svoj cilj, ker so Nemci tja prepeljali mnogo strojev iz Essena.

Nesreča v tovarni za eksplozive. Elktown, Md., 4. maja. — Tu-kaj se je pripetila nesreča, ko je nastala v tovarni Triumph Explosives Inc., razstrelba, kateri je sledil požar, ki je za-hteval 13 življenj. Med žrtvami je bilo pet ženskih delavk. Šte-vilo mrtvih bo najbrž še nara-slo, ko bodo mogli dogoniti ko-liko delavcev in delavk je sre-čno ušlo požaru. Armadne obla-sti trdijo, da je mrtvih okrog 25 oseb.

Pri razstrelbi in požaru, ki se je hitro razširil na bližnje sta-vbe, je bilo ranjenih 125 de-lavcev in delavk. Rešilni delavci še vedno iščejo po razvalinah trupla ponesrečenih delavcev.

Oblasti pa so šle takoj na delo, da doženejo vzrok eksplozije. Elktown, ki je štel pred vojno 3518 duš, ima sedaj 12 tisoč prebivalcev, ki so delavci zapo-seljeni v municijskih tovarnah. Mnogi se vozijo na delo po tri-deset in štirideset milj daleč. Večina delavcev in delavk v teh tovarnah prihaja iz Pennsylvanije, Marylanda, Delaware in iz West Virginije.

Veliki napad na Dortmund. Zavezniki štirinastotni bom-bniki so večerj priporili zelo velik napad na Dortmund in strelili nanj 1500 ton bomb. Ta napad se more primerjati z na-padom 1000 bombnikov 30. ma-ja lanskega leta na Kolin ob Reni.

Koliko bombnikov je bilo vdeleženih pri napadu na Dort-mund, ni bilo oznanjeno, toda ker je bilo izstreljenih 30 ae-roplanov, se more domnevati, da je bilo več sto aeroplanov.

Nemški radio priznava, da je bilo ubitih več oseb in da je bi-la tudi na poslednjih povzroče-na velika škoda. Angleži so si Dortmund izbrali za svoj cilj, ker so Nemci tja prepeljali mnogo strojev iz Essena.

Nesreča v tovarni za eksplozive. Elktown, Md., 4. maja. — Tu-kaj se je pripetila nesreča, ko je nastala v tovarni Triumph Explosives Inc., razstrelba, kateri je sledil požar, ki je za-hteval 13 življenj. Med žrtvami je bilo pet ženskih delavk. Šte-vilo mrtvih bo najbrž še nara-slo, ko bodo mogli dogoniti ko-liko delavcev in delavk je sre-čno ušlo požaru. Armadne obla-sti trdijo, da je mrtvih okrog 25 oseb.

Pri razstrelbi in požaru, ki se je hitro razširil na bližnje sta-vbe, je bilo ranjenih 125 de-lavcev in delavk. Rešilni delavci še vedno iščejo po razvalinah trupla ponesrečenih delavcev.

Oblasti pa so šle takoj na delo, da doženejo vzrok eksplozije. Elktown, ki je štel pred vojno 3518 duš, ima sedaj 12 tisoč prebivalcev, ki so delavci zapo-seljeni v municijskih tovarnah. Mnogi se vozijo na delo po tri-deset in štirideset milj daleč. Večina delavcev in delavk v teh tovarnah prihaja iz Pennsylvanije, Marylanda, Delaware in iz West Virginije.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marjance, polka
Kje so moje rožice
Marjanka plega—polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575—Terezinka polka
Na planincah—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za tož. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 463 W. 42nd St., New York

in demokratični svet neizmer-no veliko dolguje.

Ob sklepu moramo povdariti, da bo našo slovensko pesem in slovenske pevce na tej priredit-vi zastopala naša odlična kon-certna pevka Miss Ann Kepic, ki si s svojim lepo donečim so-pranom, s svojim neprisiljenim in ljubečim nastopom zadnjih par let neprestano širi krog svojih poslušalcev in ljubite-ljev njene pesmi.

Kdor torej le more, naj pri-de prihodnje nedeljo popoldne na Vse-slovanski Festival v Manhattan Center.

OBISK

V našem uradu nas je večeraj obiskala znana slovenska roja-kinja Mrs. Ana Klun, iz Pitts-burgha, Pa., v spremstvu Miss Anke Traven iz Cleveland, O., katera je vpisana pri Yugo-slav Information Center tu v New Yorku. Kolikor nam je znano, ima Mrs. Klun dobro izidečo letopišarsko podjetje na 5168 Butler St. Pittsburgh, Pa. Prav iskrena hvala za obisk. Želimo vam obilo razvedrila in zabave za časa Vašega bivanja v naši metropoli, ter srečen po-vratak na Vaš dom. Iskrena hvala tudi Miss Traven za obisk.

ZRAČNI NAPAD NA DORTMUND

Zavezniki štirinastotni bom-bniki so večerj priporili zelo velik napad na Dortmund in strelili nanj 1500 ton bomb. Ta napad se more primerjati z na-padom 1000 bombnikov 30. ma-ja lanskega leta na Kolin ob Reni.

Koliko bombnikov je bilo vdeleženih pri napadu na Dort-mund, ni bilo oznanjeno, toda ker je bilo izstreljenih 30 ae-roplanov, se more domnevati, da je bilo več sto aeroplanov.

Nemški radio priznava, da je bilo ubitih več oseb in da je bi-la tudi na poslednjih povzroče-na velika škoda. Angleži so si Dortmund izbrali za svoj cilj, ker so Nemci tja prepeljali mnogo strojev iz Essena.

NESREČA V TOVARNI ZA EKSPLOZIVE

Elktown, Md., 4. maja. — Tu-kaj se je pripetila nesreča, ko je nastala v tovarni Triumph Explosives Inc., razstrelba, kateri je sledil požar, ki je za-hteval 13 življenj. Med žrtvami je bilo pet ženskih delavk. Šte-vilo mrtvih bo najbrž še nara-slo, ko bodo mogli dogoniti ko-liko delavcev in delavk je sre-čno ušlo požaru. Armadne obla-sti trdijo, da je mrtvih okrog 25 oseb.

Pri razstrelbi in požaru, ki se je hitro razširil na bližnje sta-vbe, je bilo ranjenih 125 de-lavcev in delavk. Rešilni delavci še vedno iščejo po razvalinah trupla ponesrečenih delavcev.

Oblasti pa so šle takoj na delo, da doženejo vzrok eksplozije. Elktown, ki je štel pred vojno 3518 duš, ima sedaj 12 tisoč prebivalcev, ki so delavci zapo-seljeni v municijskih tovarnah. Mnogi se vozijo na delo po tri-deset in štirideset milj daleč. Večina delavcev in delavk v teh tovarnah prihaja iz Pennsylvanije, Marylanda, Delaware in iz West Virginije.

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

KUPOVANJE KLOBUKA

Takole na spomlad se vsaki ženski, ki da kaj na svojo vna-jnost, zazdi, da mora imeti nov klobuk. Saj je v največ slučajih res se star čisto snažen in lep, a kadar se ga po dolgih mese-cih zime zopet primeri, se na-enkrat zdi, kakor strašilo in kar nerazumljivo se zdi, da se je baš tale klobuček pred letom dni obrnil kar podal.

Sedaj pa nič več, če se ga bolj obrača in suka v primerne li-nije, bolj je spak videti nero-den. In tako je obsojen, da zle-ti med staro šaro, zakaj saj ni-kakor ni mogoče, da bi se bil čez zimo oziroma od zadnje spomladi kaj postaral ali spre-menil obraz—kaj še! Sedaj i-majo v izložbenih oknih lepše in modernjše klobučke, ki se zdi lanski klobuk iz mode in se zato nič več ne poda. Kadar pa bo nov klobuk na glavi, bo pa vse nekaj drugega.

In tako se znajde ženska v trgovini. Od vseh strani gleda-jo vanjo mišni klobučki, ki so na modelih zares ljubki, ali ka-dar pa ga prodajalka posadi cenjeni odjemalki na glavo, je Bog se usmili. Obraz, ki je iz-gledal pod starim klobukom ču-dno, je zdaj res čuden, kajti v nečevolji nad temi klobuki, ki izgledajo na eni glavi tako, na drugi pa drugače, se kar skrem-ži obraz in kislemu obrazu se pa še ruta ne poda, kaj šele moderen klobuček!

No, ja, modernost današnjih klobukov je pa že taka, da ko-ri zahteva od vsake ženske, da odstare večno mlada in luštna ter kaketna, kar ni prav, če pošteno, ker končno je treba dati tudi mladini nekaj prilike, da se postavi, tako pa naj se postavi, kot se šika, ako je de-les z vsake petdesetletnice, tekmovalka svojih luštnih hče-va v njej in mladosti. V nje-gih slučajih se zna celo veliko bolj okusno in primerno op-ra-viti, kar jo dela res mikavno.

Pa to že spada med zadeve življenjskih izkušenj... čim več klobukov je ženska že kupila v življenju, tem boljše zna zbra-ti. To se pravi, če ima okus na pravem mestu. Drugače pa je njena smola v tem oziru z vsa-ko pomladjo večja.

Prodajalka pa je seveda na-stavljena v trgovini za klobuke zato, da klobuke proda, ker

drugače ni businessa. Ako bi bila poštena in bi vsaki odje-malki povedala kaj naravnost, kako izgleda pod primerjanim klobučkom, bi malo klobukov prodala, povrh bi pa najbrž bi-la tudi v nevarnosti, da jo ta ali ona užaljena Evina hčerka pošteno zlasa.

Zaradi ljubege miru in busi-nessa so torej prodajalke nad-vse vladne in nosijo odjemalki skupaj vse ptičje perje in vse papige, gnezda in lončke ter ponve, ki jih ima trgovina v zalogi. In po mnenju prodajal-ke ima odjemalka baš tak obraz, kateremu se vsak klobuk, klo-buček in klobučni spaček poda.

Besede prodajalke včasih v-plivajo tako, da ogledalo ne po-maga nič. Oči nečesto videti, kar kaže ogledalo, ampak le to o-čemer bobra nebržno prodajal-ka, ki je reva vsa naveličana ženskih profilov in kiselih obra-zov in še bolj pa sitnosti žensk, ki nečesto realizirajo, da obrazi niso kakor trava, ki vsako leto znova ozeleni.

Kljub temu pa premmoge ženske pričakujejo, da bo nov klobuk ali klobuček napravil ču-dež. In ga tudi napravi, če žen-ska zna sama izbirati klobuk in se nič ne ozira na govorjenje prodajalke, ki pri vsakem dru-gem klobuku ženski trdi, da ji ta klobuček odbije deset let. V takem slučaju je navadno ravno narobe res in če ženska ne ver-jame ogledalu v trgovini, ji to pove potem ogledalo doma, še prej pa jo nemara glede tega informira njen možiček, ki ji enostavno stavi tisto najkrutej-še od vseh vprašanj, ki jih žen-ske poznajo in ki se vedno ena-ko glasi, "Ja, za božjo voljo, kje si pa to strašilo kupila?"

In tako moževa realiteta če-sto prinese ženski spoznanje, da se obrazi z leti spreminjajo, ka-kor moda spreminja klobuke in klobučke. Ali tista neodoljiva želja po novem klobuku se kljub temu slednje pomlad pojavi v ženskih srcih in se bo vse dotlej dokler bodo hotele ženske uga-mati možkim in same sebi. In na-ši možički bi morali biti tega pravzaprav veseli, kajti kadar ženska zgubi zanimanje za nove klobuke, takrat ji tudi za nje-nega starega ni več mnogo mar.

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO., 216 West 18th Street, New York, N. Y.

Dopisov hren podpis in eschnost na priobitje-
mo. Dopis na četrtkovu štiriho in bode v
naših urah najkrajše v srednjem središču.

Vesti iz slovenskih nasebin

Dopis se nam vedno dobrodolet, ker znamo
vse naše čitatele in se s njimi naši rojaki tako
reket med seboj pogovarjajo.

VSAKOGAR MALO.

Zia je za nami, katere ne bo-
mo zlahka pozabili. Snega je
bilo precej dobro mero. To je
navada y teh krajih na severu,
da ga čez noč nanese do kolena
ali še več. Navada je, če pada
dosti snega, ni tolikega mraza.
Ali to prešlo zimo je bilo vse-
ga več kot preveč. Stari na-
seljenci že ni so videli tako hu-
de zime 39 let. Bila je dobra
zotov za zdravnike. Mislili, da
je ni hiše v okolici, da bi ne po-
trebovali zdravnikov. Pomlad
nas je zalotila v snegu, name-
sto da bi orali na polju; smo ki-
dali sneg. Se 19. aprila nam ga
je narava poslala precej za-
nabito. Upam, da bode tudi
tega enkrat konec.

Slišal sem, da bode društvo
Slovenski farinar št. 393 SNPJ
začelo nabirati prispevke za
pomoc našim dragim v stari
domovini. Prispevki se bodo
začeli nabirati v nedeljo dne
20. junija. Ta dan ima društvo
svojo redno sejo dopoldne v
šoli v East Worcester. Zato-
rej, dragi rojaki, pridite polno
številno in darujte dar domu
na otar.

Ker je gasolin vsem odmer-
jen, ni poslujočim članom mo-
goče da vas obiščejo, zato je se
vas prosil, da pridete osebno in
darujete, kar je v vaši moči.
Vsa imena darovalcev in vsote
bodo priobčene v slovenskem
časopisu. Če pa eden ali drugi
iz katerega vzroka ne more
priti v East Worcester, naj pa
blagovoli izročiti drugemu na-
menjeno vsoto, ki je v šoli na-
menjena. Več o tem in podro-
bnosti bo v listu poročila A. Ha-
bine.

V časopisnih čitam dan za
dnem raznovrstne ukrepe, ka-
ke se bode vladalo po vojni. Ali
izgleda vse tako, da bode vse
po starem. Že sedaj so si stran-
ci v lasih, ko se zmaga še v ob-
lakih. Po mojem mnenju je
skrajni čas, da se enostavno
pomede s prepiljivci ki že od
začetka Jugoslavije samo me-
šajo. Kaj koristi državi taki
ministri, ki mu je deveta bri-
ga narod, samo da on komodno
sedi v sedlu in si polni žepa
na stroške trpinov. Kaj je bi-
to vzrok tako hitrega razpada
jugoslovanske države? Slabo
gospodarstvo, stranka proti
stranki vsakdo je vlekel po
svoje, ali nobeden ne za skup-
nost. Kaj je bilo treba gra-
diti palače in nebotičnike, na-
od je pa ginil pod težo dav-
kov. In korupcija, kako je
cvetela! Če nisi dal na bakšiš,
gorje ti! Kaj pa naša vzgoja?
Še kot otrok nisem drugega
slišal, kakor: delaj in molči! O
prijet sem se prvega izreka, ali
ne drugega. Rojen kot revni
zemljan mi tudi ni drugega ka-
zalo kakor delo, katerega se še
danes ne sramujem. Ne po-
zabim moje pokojne tete, ki me je
v mladosti učila: "Fant delaj
kakor bi za večno živel, ali mo-
li kakor bi jutri umrl." Po-
snemam le nekaj njenih nasve-
tov, ali ne vse. V šolskih letih
mislim, da je bilo skoro povsod
enako. "Poslušaj in molči!"
drugače je palica pela. Za
vsako malenkost je bila kazen,
od otrok se je zahtevalo več
modrosti, kakor so jo imeli
starejši. To se je vleklo do 14.
leta. Po končani šolski dobi
se je šlo vsako leto učit več
lameških sinov rokodelstva.
Oni, kateri so se učili v mestih,
so kmalu pokazali svojo na-
prednost, podčeljski učenci so
pa večinoma ostali pri starih
navadah, katere so matere uči-
le v rani mladosti. Na deželi
za izobrazbo ni bilo časa, ta iz-
govor je bil skoro povsod enak.
"Kaj, moj sin naj gospoda spi-
la, jaz bom pa delal? Nak, naj
si služi svoj kruh kakor sem si
ga moral sam."

Edina njegova izobrazba je

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uredniki:

Predsednik: Vincent Cahnkar, 2630 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 627 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
John Ermed, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc.
Frank J. Wedle, 301 Lina Street, Joliet, Illinois
Josephine Zakrjasek, 7603 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio
Charles Benevol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio
Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.
Predsednik: Joe Zalar, 351-3 N. Chi-
cago St., tajnik: John Adamich, 1120
Highland Ave. in blagajnik: Louis Ko-
smar, 754 N. Hickory St.
Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.
Predsednik: John Pollock, 6407 St.
Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117
St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph
Okorn, 1096 East 68 Street.
Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.
Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St.,
N. W.; tajnica: Margaret Janesich, 505
5th Street, N. W. in blagajnik: John
Lamuth, 29-3rd Street, N. W.
Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.
Predsednik: Marie Pristland, 1044
Dillingham Ave.; tajnica: Johanna
Mohar, 1138 Dillingham Ave. in bla-
gajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.
Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.
Predsednik: John Oblak, 215 W. We-
ber St.; tajnik: Rev. D. M. Setmelc,
1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev.
Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.
Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.
Predsednik: Anton Zbanič, AFT
Building; tajnik: Ivan Tausell, Ely,
Minn. in blagajnik: Louis Champs, Sr.,
Ely, Minn.
Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.
Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 S.
Jefferson St.; tajnik: Eusebio Rulic,
401 E. Marceau St. in blagajnik: John
Marusič, 2751 Park Ave.
Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.
Predsednik: Anton Krapenc, 1638 W.
21st Place; tajnik: John Gottlieb,
1845 West Cermak Rd. in blagajnik:
Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.
Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill.
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Com-
monwealth Ave., North Chicago, Ill.;
tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth
Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik:
Frank Nagode, 913 McAlister St., Wau-
kegan, Ill.
Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.
Predsednik: Joseph Matkovic; tajnik:
Joseph Arhar, P. O. Box 139, in bla-
gajnik: John Jereb.
Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.
Predsednik: Charles Propij, 1144 East
6600th St.; tajnik: Ignacy Orestem,
2029 Walnut St. in blagajnik: Charles
Larsen, 201 East Park St.
Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: F. J. Kress, 218 — 57th
St.; tajnik: John Deelman in blagaj-
nik: Nick Povše.
Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.
Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box
241; tajnica: Frances Gorenc, 925
Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik:
Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sha-
ron, Pa.
Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.
Predsednik: Miss Mary E. Pointnik,
3711 East 80th St.; tajnica: Matilda
Ostunek, 1848 East 34th St. in bla-
gajnik: Hermine Zortz.
Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.
Predsednik: Anton Jare, RR 2; taj-
nik: Frank Bregar, 1150 Anderson St.
in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.
Lokalni odbor št. 16, Sallid, Colo.
Predsednik: Frank Usnik RFD 72; taj-
nika: Katherine Drobnik, 421 East 2nd
St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box
130.
Lokalni odbor št. 17, Rock Spgs, Wyo.
Predsednik: Anton Starnan, 1216 —
18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417
Tisch in blagajnik: John Jenko, Jr.,
1115 Clark St.
Lokalni odbor št. 18, Barberton, Ohio.
Predsednik: Joseph Lekkan, 196 —
22nd St., N. W.; tajnica: Josephine
Porok, 29-18th St., N. W. in blagajnik:
Louis Arko, 1229 W. Wooster Rd.
Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.
Predsednik: John Lovahn, Box 252,
Aspen, Colo.

Zastopa

SNPJ
SZS
KSKJ
SZS
SPZS
DSD
PS
SMZ
ABZ

Lokalni odbori št. 20, Pueblo, Colo.

Predsednik: John Gern, 817 E. C St.;
tajnik: Frank Pechnik, 1232 Elder Ave.
in blagajnik: Fr. Brajda, R. 1, Box 2.
Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo.
Predsednik: Anthony Jersu, 4825 Wa-
shington St.; tajnik: Frank Okoren,
4759 Pearl St. in blagajnik: George
Pavlakovich, 4573 Pearl St.
Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill.
Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.;
tajnik: Frank Koblisek, Garfield Ave.
in blagajnik: Emma Shilnikus, 717
5th Street.
Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa.
Predsednik: Andrew Vidrich, 709 For-
rest Ave.; tajnik: John Langerhede,
Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: ob-
nem.
Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo.
Predsednik: Math Karch, 1011 Lho-
don Ave.; tajnik: John Lipce, P. O.
Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik:
Frank Tomazina, 1802 Linden Ave.
Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa.
Predsednik: John Korček, R. D. 1, Ex-
port, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box
202, Hermitage, Pa.; in blagajnik: Alex-
ander Škerl, Export, Pa.
Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind.
Predsednik: Louis Znidarski, 938 N.
Ketcham St.; tajnica: Jennie Gerlick,
718 N. Holmes Ave. in blagajnik:
Anton Hren, 928 N. Haugh Street.
Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa.
Predsednik: John Bevec, Box 10, Stra-
bane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 138,
Strabane, Pa. in blagajnik: John
Troha, Strabane, Pa.
Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont.
Predsednik: Louis Smith, P. O. Box
371; tajnik in blagajnik: Joseph M.
Sasek, P. O. Box 331.
Lokalni odbor št. 29, Bridgeport —
Boydsville, Ohio.
Predsednik: Joseph Snaj, R. F. D. 1
Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in
blagajnik: John Vitez, Box 848, Bar-
ton, Ohio.
Lokalni odbor št. 30, San Francisco,
Calif.
Predsednik: Andrew Lekkan, 540 Rhode
Island St.; tajnik: Joseph Fabian, 634
Utah St., in blagajnik: Valentine La-
harnar, 702 San Bruno Ave.
Lokalni odbor št. 31, Eveleth, Minn.
Predsednik: Jacob Setnikar, Box 152;
tajnik: John Hahjan, 610 Douglas
Ave. in blagajnik: John Pauchnik, 727
Summit St.
Lokalni odbor št. 32, So. Chicago, Ill.
Predsednik: Frank Kosic, 9753 Avenue
J; tajnik: Louis Kosele, 9542 Ewing
Ave. in blagajnik: Jacob Briljavec,
10121 Ave. M.
Lokalni odbor št. 33, N. Bradock, Pa.
Predsednik: Nikola Pavlakovich, 1513
Brinton Ave.; tajnik: Anton Ridenak,
1719 Poplar Way, in blagajnik: Fran-
ces Marthaus, 1015 Bradock
Avenue.
Lokalni odbor št. 34, Detroit, Mich.
Predsednik: Matthew Urban, 12023
Whitcomb; tajnica: Katherine Kraus,
17835 Hawthorne Ave., in blagajnik:
Anton Cednik, 1221 Nevada.
Lokalni odbor št. 35, Cleveland, Ohio.
— (Okrožje Collinwood.) Predsednik:
Joseph Terbizan, 14707 Hale Ave.;
tajnik: Joseph Durn, 15605 Waterloo
Rd., in blagajnik: John Lestovšek, 946
East 250 St., Euclid, Ohio.
Lokalni odbor št. 36, Girard, Ohio.
— Predsednik: Anton Kiki, 16 East
Lucius Ave., Youngstown, Ohio; taj-
nik: Rusek, 197 Trumbull Ave., Girard,
Ohio; in John Rovin, 62 Smithsonian
St., Girard, Ohio.
Lokalni odbor št. 37, Cleveland, Ohio.
— (West Park okrožje.) Predsednik:
Ivan Zalar, 11920 Longmead
Ave.; tajnica: Cecelia Brodnik, 4592
West 130th St.; in blagajnik: Jo-
sephine Bzjak, 13101 Crossburn Ave.

kanja, blatenja, zbadljivke so
letale vse vprek, in zakaj? Slo-
venska napredna stranka si je
utrla pot na deželo, da se en-
krat za vselej zavzame to slepo-
nišenje, katero se je rodilo od
nekdanje gnile avstrijske vla-
de skozi klerikalno stranko, ki
je bila glavni stebel podežel-
skih prebivalcev. "Vera je v
nevarnosti," to je grunelo iz
prižnije, to je tista stara pesem
kadar se jim malo štrene zme-
ša.

Pri nas v Domžalah je bilo
precejšnje število naprednja-
kov ali liberalecev, in v spodbu-
do ljubljanskih sodrugov so si
postavili lepi Sokolski dom na
prometni cesti. Zopet je zav-
salo, da vsaki, kateri se vpiše
v sokolsko društvo, bo pogub-
ljen. Otvoritev Sokolskega do-
ma je bila zares nekaj krasne-
ga. Ljudstva nič koliko vse
se je trlo. Ne bom pozabil so-
kolskega obhoda; to je marsi-
katerega izdremalo da je preme-
nil barvo, okliko sokolskih
društev je bilo, ne vem. Ka-
mor si pogledal, nebroj čvrtih
Sokolov.
Kakor je mnogim znano, da
najlepi in najboljši slavniki
so bili narejeni samo pri nas
v Domžalah. To je že stara
obrt, ki je cvetela veliko let
poprej, ko so se Tirolci naseli-
li v našo vas. Slovenski kroš-
narji so hodili s slavnato robo
v daljne kraje, ko mene in tebe
drugi čitatelji še ni bilo med ži-
vimi. Po mojem skromnem ra-
čunu so Tirolci prišli k nam v
letih 1870. Zakaj moj oče je
rekel, da je delal 23 let za ene-
ga in istega gospodarja in bil
kmalu upoklen s prihodom do-
tičnega tovarnarja. Pustil je
delo leta 1892 ali 1893, radi ne-
kega zagrizenega Tirolca. Vse
boljše delo so opravljali Tirol-
ci, katerih je prišlo vsako leto
več. Na zimo, ko se je začela
sezona, smo posebno ob nede-
lah prišli na svoj račun. Ko
so ti zeleni šli k deseti maši,
takrat je bilo smeha; z maš-
nim klobukom kakor čik na
glavi, starinsko fajfo — in njih
hojal. Hribovca takoj spoznaš,
ko stopi na ravno cesto, kolena
so se jim šibila kakor prisile-
nemu konju. V par tednih so
bili že moderni. Krojač Jaka
jih je s fiksals s novo obleko, on
je bil mojster v tem. Ker so ti
Nemurji vedno bolj izpodi-
vali naše delavce, so si začeli
slovenski slavniki iskati
drugih krajev, kakor namreč
Dunaj, Praga, Bukarešta, Lin-
c, Budapešta in še druge, moški
kakor tudi ženske, ker so bili
boljše plačani in upoštevani.
Kar je bilo slovenskih delavcev
še doma ostalo, so morali opa-
rjaviti najslabša in naitežja dela
za borih 60—80 krajcarjev na
dan.

(Nadaljevanje prihodnjic)

UREDNIŠTVU "GLAS NARODA."

Členjen g. urednik:—
Za uredniški članek 23. aprila
"Veliki petek" Vam česti-
tam. Ko bi ljudje le bolj in
bolj mislili na Veliki petek in
njega resnico, bi bilo bolje za-
nje in za ves svet.

Dokler se ne bo Velikega
petka bolj cenilo, ne bo na sve-
tu miru, vedno se bodo našli
novi Hitlerji in Mussoliniji in
vedno se bo prelivala kri.
Zato se zelo strinjam z Va-
šimi izrazi, ker so bili zelo v
lepem tonu prijavljeni ali iz-
ražani.

Še večkrat kaj podobnega iz-
javite. Vaš list ega globoko
v dušo naroda, ker ga berejo
še mnogi pijonirji.

Hvala za tak uredniški čla-
nek. Vaš prijatelj in naroč-
nik,

Anton Grdina,
Cleveland, O.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS & STAMPS

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM

Združena Slovenska
Društva v New Yorku
obdržujejo
seje vsak prvi petek v
mesecu
v Slovenskem Domu
v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni
pridruženo, pridružite
se!

V SPOMIN POKOJNI MAMI.

O, tisto težko žalovanje, ko
so Te položili v hladni grob!
Srce se stiska in joka ob spo-
minu, da draga mama, Te ni
več med nami. — Kako težke so
bile Tvoje zadnje ure — a težje
srčne bolečine moje. — Saj bi-
la si nam cvet življenja! V
trpljenju in boleznih stala si
na strani. — A prišla je ta mo-
rilna slana — vzela je drago
mamo od mene.
Kako krasno si nam slikala
življenje, ko o ljubezni si na-
vešala vse. A bila si med nami
Ti edina poln zaklad ljubezni.
Zapustila si hrabre sinove, po-
slovlila si se od hčera — a naj-
lepše si se poslovila — ko v ob-
jemu svojega moža, dušo Bogu
si izročila.

Ostal spomin, ostal bo le spo-
min, ko v hladnem grobu sedaj
počivaš — počivaš in ljubezen
živlvaš. Ostal spomin — ostal
je le spomin.

Tvoja hčerka Tinka.
Val d'Or, Que. Can.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO.

V četrtek dne 8. aprila je v
mestnem sanatoriju v Warrens
ville preminil John Bradac. V
tem zavodu je živel kakih osem
let. Pred boleznijo je obrato-
val precej let pekarijo, ki jo je
imel v Slov. nar. domu na St.
Clair Ave. Delal je pridno in
se zavzel, da si bo pri tej na-
porni obrti prihranil kaj tudi
za stara leta. Ker pa vsled
krize in družinskih razmer ni
mogel več uspevati, je obrt
prodal in si poiskal službo v
drugi pekarni. Delo je bilo
naporno in vsled vedne hoje
se trpele posebno noge, v kate-
re je končno dobil paralizno.
Moral je v mestni sanatorij,
in hoditi je mogel samo ob berg-
ljah. Vsled slabe hrane, ki jo
je imel v zavodu, in pa ker ni
imel sredstev, da bi si mogel
privoščiti k nji kak priboljšek
je začel hirati in končno pod-
legel. Pred smrtjo je naročil,
da se mora njegovo truplo upe-
liti in da ne sme nihče za nje-
govim pogrebom. Tako se je
godilo. Pokojnik zapušta si-
na, ki je v armadi in sinah,
ki se je zelo brigala za njegov
pogreb. Z ženo je bil več let
razporečen.

Dne 27. aprila je umrla v St.
Vincent bolnišnici Agnes Per-
ko, roj. Jakšič v starosti 73 let.
Že nekaj let je bolehal za slad-
korno boleznijo. Rajna je bi-
la doma iz Budjenje vasi, fara
Žužemberk, kjer je bilo roje-
nih pet sestra, poleg rajne tudi
sestra Elizabeta Komin, naha-
jačica se v Clevelandu, ki je
odina živeča sestra, ki je do-
spela v Ameriko pred 53 leti.
Rajna zapušta poleg imenova-
ne sestre štiri sinove in tri hče-
re. Stara mati je bila 23 otro-
kom in enemu prastara mati.
Po dolgi in mučni bolezni je
umrla Mary Ostrelch, roj. Tu-
ta, v starosti 49 let. Zapušta
žalujejočega soproga Antona in
dve hčeri in več drugih sorod-
nikov. Rojena je bila v Treb-
nem, fara Skočjan, kjer zapu-
šta nekaj sorodnikov. V Ame-

TAMBURAŠKI KONCERT

Z ENODEJANKO IGRO

— SE VRŠI NA —

"MATERNI DAN", V NEDELJO, 9. MAJA

Začetek programa točno ob 4. uri popoldne.

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

253 Irving Avenue cor. Bleecker Street, Brooklyn, N. Y.

VSTOPNINA JE PROSTOVOLJNA

Za obilen poset se priporočajo —

VAŠI MLADI TAMBURAŠI

:: PROGRAM ::

- Pozdrav materam — L. Mutz ravatelj odra.
1. The Star Spangled Banner
a) Venček slovenskih pesmi: "Na Hribih"
(Priredil za tamburice Rudy Cernkovich.)
Igra Odrasli Tamburaški Zbor.
- Legla naša domovina
a) Mladi vojaki, korčunica
b) Na Marjanec, poskočnica
(Priredil za tamburice Rudy Cernkovich.)
Igra Mladinski Tamburaški Zbor
- DUETI V PETJU: Poje soprano — Miss Dorothea Gerjovich.
"alto — Miss Jennie Patelli
(Spremlja na piano Miss Ruth Kopic.)
a) Tiha luna — Dav. Jenko
b) K' do bo hujše grabu — narodna
c) Sirota — (Priredil Victor Lajlak)
4. Venček vojaških narodnih pesmi — I. Barth
a) Kosovo (Prikljubeni valček srbskega dvora.)
Igra Odrasli Tamburaški Zbor
- PIANO SOLO, igra Miss Helen Hodnik
a) March Militaire — L. Streabog
b) The Sack Waltz — J. A. Metcalf
IGRA ENODEJANKA:
"LADIES ALONE"
Margo Dorothea Gerjovich
Norah Edith Patelli
Peggy Jennie Patelli
Nadzoruje Miss Lina Zastorich

SLEDI PROSTA ZABAVA IN PLES

OPOMBA: Venček vojaških narodnih pesmi se izrecno igra na čast našim
9 ČLANOM TAMBURAŠEM, ki služijo Strica Samu: Willie Kobetic, Edward
Jakovatz, Willie Klum, John Klum, Miss Pauline Šubel (U. S. Marine Corps),
Johnny Horvath, Tony Strajdohar, Harold Ovetkovich, Stanley Krestevich,
— Ponoseb sem na nje. — Ivan Gerjovich.

MIHA KEBER, ZADNJI
LJUBLJANSKI "KRVAVEC"
JE MRTEV.

Dne 22. aprila je Filip Go-
dina, upravitelj Prosvete v
Chicago, prejel od okrajnega
zavoda za stare in ubožne v
Oregon, Ill., uradno vest, da je
v tem zavodu umrl naš rojak
Miha Keber v starosti 86 let.
S Kebrom je legel v grob zad-
nji udelezenec pionirskega so-
cialnega gibanja v Sloveniji,
katerega je avstrijska oblast
leta 1885 zatrla z zgodovinskim
procesom proti "krvavcem" v
Ljubljani. Bil so to prvi slo-
venski socialisti in njihov vođa-
je bil Fran Zeleznikar ki je
bil obsojen na 10 let zaporu,
prav tako je bilo več njegovih
tovarišev pahnjanih v ječo.

Kaj pa so storili? Nič. Or-
ganizirali so delavsko bratno
društvo in učili delavce Mar-
ksovih nauk, a to je bilo, ta-
krat v Avstriji velik zločin.
Ampak vseh "krvavcev" —
kakor so jih krstili — niso pri-
jeli. Miha Keber, najmlajši
med njimi, rojen v Štepanji va-
si pri Ljubljani in krizan po
poklicu, je pobegnil v Italijo
in nekaj let je delal v Benet-
kah. Nato je romal po drugih
evropskih deželah in končno je
pred okrog 40 leti prišel v A-
meriko. V Chicago je bival
dolgo let in ob vsaki priliki se
je rad pridružil slovenskim so-
cialistom na prireditvah. Svo-
jega prepričanja iz mladih let
zaradi katerega je moral za-
pustiti stari kraj, se je trdno
držal do konca. Že v letih si
je kupil farmo pri Dixon, Ill.
in se je oženil z neko Irko.
Med zadnjjo depresijo je pa iz-
gubil farmo in ženo in potem
je živel v ubožnici Prijateljev
iz Chicago je bil zelo vesel.

Dne 21. aprila je umrl Fr.
Hribar. Pokoni je bil star 60
let, ter je bil doma iz vasi Na-
nar pri Litiji, odkoder je pri-
šel v Cleveland pred 44 leti.
Zapušta soprogo Frances, roj.
Salmič, Zapušta štiri sinove,
enega pastorka in eno pastorko.

Dne 28. aprila je preminila
Johanna Jark, roj. Artach, v
starosti 61 let. Pokojnica je
bila doma iz vasi Podpeč fara
Presejre pri Ljubljani. Zapu-
šta tri hčere: enega sina in
vnuke, v stari domovini pa
brata Franka.

TRIDESET LET NAROČNIK

Tukaj vam pošiljam tri do-
larje za list "Glas Naroda",
ker sem že trideset let vaš na-
ročnik. Bi vam prej poslal pa
ne delam že štiri leta. Kom-
panija vse stare ljudi spravlja
ven iz majne, in mesto nas de-
lajo stroji.
S pozdravom,

Anton Krasovic,
Wick Haven, Pa.

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

21

"Ni spak," se namuzne Šimen, "če so mi go-podje že toliko svetovali, mi bodo že še povedali, kar bo treba."

"Brez skrbi," pravi Kleber in Šimen je tako vesel, da bi skrajnjaukal. V mučnem premolku, ki nastane za tem, pa se nenadoma utrne v njem: mati, Mojca, Tilda —

"Prav za prav —" se lomi iz njega, "sestrama nočem nič nudega, ne tej doma, in ne eni v Trstu."

"Saj ne boste nikomur storili nič nudega," podpira zdravnik, "ampak boste le pravici vrnili veljavo."

"In sestro celo rešite," doda sodnik, "če je vaš polbrat tak. Saj bi lahko prišlo do krvoskrustva, če ne posežete vmes."

"Ne mava res," je Šimen premagan. Čeprav ni skoraj nič pil, se mu vrti v glavi. Zdi se mu, da sedi na vozu, ki skozi mejo drvi v neznano, strupeno močvirje. Uč nekod kliče mati.

"Za to pregreho je kazen huda."

Gimlarjev si pomane oči. Saj vendar sedi med gospodo z mizo in ga je s pritajenim glasom opozoril na kazen za Foltana. Herman Kleber.

"Dobro, da si se kar odločil," ga z druge strani hvali nadučitelj, ko pa se srečata s pogledi, Gimlarjev nevede zardi. Kakor se trudi, ne najde nobene primerne besede več. Nalik v vrčnem prividu uzre mrtvaški oder in na njem mater, ki ga varče gleda skozi senco dolgin trepalnic.

Naj mu gospodje oproste, se mahoma zdrzne in potoži, da ga naguje utrujenost.

"Pokazite Šimnu sobo, Cija," zategne gospodar in dekleta kakor senca obstane med vrati.

Šimnova soba je v prvem nadstropju, na koncu hodnika in z razgledom na vrt.

"Tale je," odpre Cija vrata. "Lahko noč!"

"Cija —"

Dekle zardi, stopi korak nazaj in molči.

"Slišiš Cija, ali si zelo huda name?"

"Čemu? Niman vzroka. Še hvaležna sem ti, da si se tako zgodaj pokazal, kakšen si."

"Nikar ne govori tako, Cija. Ne oves, kako sem zdajle nestrečen."

"Ali so te spodaj naučili? Ej, ne bo nič, fant! Meni ne boš več breknil. Prejle, na Doleh, je počila zadnja struna ko si šel mimo mene."

"Kaj si bila na Doleh? Verjemi, da te nisem videl."

"Nikar ne laži sam sebi. Zame je itak brez pomena, ko veš, da ti ne verjamem in ti ne bi mogla nikoli več verjeti."

"Ali je to res vse, kar lahko govoriš z menoj, Cija?"

"Kakor si želel sam. Ši mar pozabil, kaj si mi dejal, ko si začel z drugo. Naj bom pametna in naj pozabim, ker bo za oba najbolj prav. Da bi ti bila samo v nesrečo, ker niman dote," se v bokčini lomi dekletov glas. "Kaj torej hočeš od mene, ko sem se ti vendar umaknila?"

"Ko bi vedela, Cija, kako sem sam —"

"Čemu ni prišla Ela s teboj?" mrzlo preseka dekleta. "Spodobilo bi se, da bi ji pokazal vsaj mrtvo mater, ko ji nisi hotel žive."

"Zakaj me biješ, Cija, kakor psa? Domov sem prišel, a niman doma, niman nobene žive duše."

"Ali sem ti jaz podrla dom?"

"Ne ti ne, Cija, — saj nisem tega rekel. Sam sem si porušil, a ti bi mi lahko pomagala."

"Jaz?" omahuje dekleta in se s silo premaguje. Šele v zadnjem trenutku se zave, čes: "Kje imaš pamet Šimen, in vest? Ni ti ne očitam za darovano mladost in ničesar ne zahtevam od tebe."

"Cija, ko bi vedela, kam sem zagazil in kako strašno breme je padlo name," jo prime Šimen za roko in jo hoče po ljubiti, a dekleta se mu iztrga.

"Če si preveč pil, se prespi in pomisli, koga boš jutri spremljal na zadnji poti."

Šimnu se stemni pred očmi, ko pa se zopet zave, ni Cije nikjer več videti. Samo iz veže odmeva Šimnov glas.

"Kakor smo rekli gospodje — lahko noč."

Šimen omahne v sobo.

"Komu bo lahka ta noč?" se mu reži v duši. Obleden se vrže na posteljo in bulji v temo.

Na vrtu se veter poigrava z listjem. Iz tišine se roga Šimnu: "Lahko noč — Judež!"

Mojca stoka v sanjah. Očje je prišel in kar nič se ji ne zdi čudno, ko tako nenadoma obstoji pri njej.

Zdaj ji pravi, bo kmalu vse dobro, samo ti ne smeš omahati. Šele nato se zavzame, ko jo očje prime za roko. Moj Bog, kakor njiva je njegova dlan in ves je tako velikanski, da niti ne more v bajto. Spodaj na poti ob zelniku stoji, pa moli čez breg in bajto in čez vso vas in njegova senca je kakor senca visoke gore. Hei vidi samo še očeto roko, obraz pa je visoko nekje pod oblaki. Ko to vidi, prevzame Mojca neznanška bojazan. Vsa se strese in drhti nepojmljivo ji je pri sreč, pa se ne more niti ganiti, niti spregovoriti, ko ji naroka očeto glas:

Od vekomaj Mojca, je določeno tako. Sprejela boš breme in ga nosila in boš kakor žito na polju, ki kali in raste, obrodi in umre za našo rast. Rosa ti bo pojila žalje, veter ti bo sušil solze a nikar se ne boj, Mojca in pozdravi Završane. Ali je res oče? Skoraj bi bil Foltan, tako je zdaj že spet najhben, ko se smeje njeni bojazni.

Čemu se me bojiš, ko ti nočem nič hudega? Mar ne veš, da sem na zemlji in v zemlji misli samo nate in na rod? Završane pozdravi, pravim, in glej, da se kaj ne odkrhne.

Na hrbet in na glavo ji naloži velikansko skalo. Ali je skala ali le silna gruda prsti? Mojci se zdi, da šumi v njej žito in diše zelene trate in gozdovi.

Saj boš nosila, pravi oče, če nauara le ni to Foltan ali celo Miha?

Dro! — zastoka Mojca, — je vsa upognjena pod težo in ne more nikamor. Kakor da bi hodila, se ji zdi, in spet tako, kakor da se ni še nikamor premaknila, čeprav se prestopa in čuti silno utrujenost v nogah. Okrog nje sika, golči, šumeta in migeta. In glej, kamor se ozre po tleh, se vije gad.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Turški list o Jugoslaviji

(JIC.) — List "La Turquie", izhajajoči v Ankari, je objavil dne 22. marca velik uvodnik z naslovom: "Jugoslavija v povojnem svetu" V tem članku, katerega je napisal prof. Adam izjavlja časopis:

"Zgodovinarji ki bodo proučevali sedanjo Jugoslavijo in njen narod, bodo s presenečenjem zrlili na njen globoki smisel za ideale, za skupnost in za odgovornost; vse to ji daje pravico, da v povojni mednarodni organizaciji zavzame eno najboljših mest, dočim je Bolgarija hotela voditi realistično politiko, je Jugoslavija ravno nasprotno odločno odklonila te vrste realizem, preganala kliko, ki ga je pripravila in se z orožjem v roki uprla nadmočnim vojaškim silam, ki so zahtevale pravico prehoda skozi njeno ozemlje."

"Vse to je zahtevalo od nje ogromnih žrtv a kljub temu ona ni odnehala in se še vedno upira okupatorjevim silam. Toda tudi za povojno dobo pokaže Jugoslavija primerno zavest za svojo odgovornost napram balkanski skupnosti in napram evropskemu miru. Jugoslavija je prevzela iniciativo za balkansko unijo; sporazum, podpisan 25. januarja 1942 je zgradil tej organizaciji njene prve temelje."

Pisec tega članka se je nato lotil podrobnega opisa uredbe balkanske unije in zaključil svoj članek z naslednjimi besedami:

"Vse to nam z veliko jasno-

IVAN CANKAR:

VRZDENEČ

Moja mati je bila doma z Vrzdence.

Ta vas je, pravijo, tam ne kje v Horjulski dolini; jaz ne vem; če je res, ker je nikoli nisem videl, in je tudi na nobenem zemljevidu ni zaznamovana. Ali da je n a svetu in da je celo prav blizu, je čisto gotovo. Morda sem bil že od nje čisto se za uro hoda; morda sem jo bil kdaj na dolgih svojih potih ponevedoma že ugledal, pa je nisem spoznal po imenu in mi je bila tuja in nima kakor vsaka druga vas. Zdi se mi prav zares, da sva nekoč stala z materjo na hribu ter gledala nanjo. Zgodaj zjutraj je bilo, mislim. V dolini so bile še bele megle, iznad megla se je vzdigal holmec, na holmu je bila cerkev z visokim obzidjem in na to cerkev je sijalo žarko sonce. Na materinem obrazu je obseval ta nebeški svet. Iztegnila je roko in je pokazala na cerkev.

"Tam je Vrzdence."

Njen glas je bil globok, mehak in zamišljen, kakor da bi rekel otrok: "Tam so nebesa." In kakor da bi jetnik strmel skozi omrežje. "Tam je polje." Morda pa je vas čisto kje drugje in čisto drugačna in so bile vse to samo sanje.

Nikoli nisem bil na Vrzdence in vem, da nikoli ne bom. Tudi ne, če bi bil en sam korak do tja. Spominim se na to vas, kadar sem zelo potr, ali zelo bolan. Takrat se mi približa, kakor se včasih razboleli in preplašeni duši približa smrt.

Prešnila me je nekoč misel, iz temne globokine, iz bolesti je bila segla, da bom ob tisti uri, ko se bo treba napraviti na zadnjo pot, ugledal za slamo krito koč, kjer se je rodila moja mati, ugledal tudi še njeno zibko, z rdečimi sreci pomalano; in videl drobnega otroka v predolgem zelenem krilu, nje gove prve, neobgljene korake; slišal njegov tanki smeh, njegove jecljajoče, napol razumljive besede — in da bodo vse na okoli, kakor cvetice na polju, cvetele bele misli sre, ki se mi bilo ranjeno od spoznanja. Prešnila me je tako misel in ne dvomim nič; da se bo res tako zgodilo. Ker spomin, ki se človeku oglasi iz onih krajev, ne laže nikoli.

Dan pred smrtjo se je mati selila. Bilo je še pod mrak in truden sem bil. Mati je mirmo sopla in zdela se mi je, da spi, zato sem šel po prstih iz izbe ter se napolil k sosedu da se odpočijem ob kozaren vina. Ostal sem tam, dokler se ni dobra znočila. Ko sem se vrnil ter prižgal svetilko, me je zgrabila za grlo neznan groza. Materina postelja je bila prazna. Stal sem in trepetal in se ni sem mogel geniti. Nič ne vem kako in nič ne vem kdaj sem se prestopil, hodil s svetilko v roki po izbi, po veži; in vse, kakor da hodi neki drugi, čisto tuj človek, jaz pa da stojim za mizo ter gledam in čakam; kdaj da bo opravlil. Tako sem prišel skozi vežo in po dveh lesenih stopnicah v malo kamraro, kjer je imela stara ženska xvoj kot. Na postelji je ležala moja mati. Ko sem jo ugledal, mi je stisnilo, do kap-

lje izšlo srce nekaj tako čudnega, da nikjer ni temu imena: bolel in ljubezen, oboje in še več. Mati je bila mlada, lice so bila zdrava, oči jasne in vesele, na ustnicah smehljaj. Gledala me je z nekako tiho, pritajeno prešernostjo, nespametnega otroka, ki trepeče, da sam ne ve zakaj.

"Kako ste prišli v to posteljo mati?"

"Sama sem prišla. Nikar ne misli, da sem tako hudo bolna. Če Bog da, bova kmalu na Vrzdence. Saj se meniva že toliko let! Ko sem vstala, se mi je kar zdela, da bi se napotila naravnost tja, pa nisem našla obleke. Kam ste jo spravili?"

Ob teh besedah, ob tem pogledu in smehljaju mi je bilo, da bi šel kam v samoto, v temo in tam potožil nebesom. Ker občutil sem, da je v kamrici še nekdo tretji, ki se sklanja nad nju bled in visok ter naju posluša.

"Tista postelja tam ni prav postelja, peče me, kakor da ste mi nasuli žerjavice pod rjuho. Tukaj je boljše, le malo daleč je. Saj bi že skoraj bila prišla do Vrzdence, tako sem hodila. Stopim in tudi zid stopi na stran, kakor da bi se otroci lovili. Mislim, da bi si naročila voz do Vrzdence, drugače ne prideva nikoli tja. Kako hodo gledali, ko se pripeljeva. Saj bi Mrovec dal voz kaj ne?"

"Čemu bi ga ne dal?"

"Zares, čemu bi ga ne dal? Rano zjutraj se odpeljeva, ne delja bo in sonce. Jaz vem, da bo vse lepo, kakor da bi bilo v svetem pisnu. Zgodilo pa se bo kmalu, nocoj še ne, ker je že noč, ali jutri najbrž — stopi no k Mrovcu in povprašaj zaradi voza. — Čemu jokaš?"

Vroče se mi je bilo izšlo iz oči in je žgalo na liceh. Mati se je ozrla name z globokim, nemirnim, čudno plahim pogledom; obrnila je glavo k zidu, spet je bil bolan, ubog, in trpljenja in bridkosti izsesan njen obraz.

Človek, ki je imel pelin za kosilo, in pelin za večerjo, ki je škropil ljubezen, koderkoli je hodil, sam pa ni okusil nobene kaplje, in natišem, prav na skritem dnu svoje duše ustvari svetle sanje, brez katerih bi moral skopneti od vsega huduga. Najprej se mu zasveti odnekod le prav ponižna lučka, spomin za nekaj milje, želja po nečem lepem, mehkem, ker morda nikoli nikjer ni bilo in nikjer ni. Lač pa je zmerom lepša in svetlejša, kolikor več je bridkosti in kolikor bliže je odrešenje. Dokler se svetloba nazadnje veličastno ne izlije v ono, ki je zadnja in večna; ter je tako iz polnjena obljuba, sreča dana, in doseženo plačilo za verno zaupanje.

Spominim se na Vrzdence, kadar mi je v duši mraz, kadar mi zahtladi v lica tesnobni strah, ki je spomin na smrt. — Kaj je res že blizu tisti čas, tista solčna nedelja? Mrovec, pripravi voz, da se popeljeva z materjo na Vrzdence.

Dopisni kotiček slovenske šole

Ljubi prijatelji:—

Za Veliko noč sem vam napisal zajčka in pirh in piščanca, pa niso nič našli v "Glasu Naroda." So rekli, da je "cut" predrag. Želel sem vsem vesele praznike in to danes ponavljam, čeprav je prepozno.

Donald Orehek.

Ljubi prijatelji:—

Velika noč je lepo minila. Mama je spekla potico. Na veliko soboto nisem šla k plesni uri, samo k pevski. Za Veliko noč sem dobila novo obleko. Na Velikonočno nedeljo zjutraj sve šli z mamo k maši. Popoldne smo šli v Manhattan Center. Tam so bili govori, lepi plesi in pesmi.

Lepo pozdravlja vse Josephine Peshel.

AMERIŠKO-SLOVANSKI KONGRES

FOR GREATER NEW YORK

PRIEDI

DRUGI "UNITY FESTIVAL"

V NEDELJO, 9. MAJA OB 2.30 POPOLDNE

V MANHATTAN CENTER

34th Street med 8. in 9. Ave., New York City

MED DRUGIM TUDI NASTOPAJO NASLEDNJI UMETNIKI:

IN UMETNICE:

Miss Ann Kepic, priznana slovenska sopranistinja; Mr. William F. Šimek; Miss Sophie Paster; Radijev Ruski Zbor; Miss Margaret in Miss Mildred Hupka, ki boste igrali na koncertno harmoniko, peli in plesali.

Glavni govornik bo:

Mr. Louis Karpinski, profesor na Michiganski Univerzi.

VABLJENI SO VSI SLOVANI!

Vstopnina 55 centov.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

Andrej Ternovac

Spisal Ivan Albrecht

Cena 50 centov

Belfegor

Spisal Artur Bernede

Cena 75 centov

Filozofska zgodba

Spisal Alojz Jirasek

Cena 50 centov

LETOS IZŠLA

Ko smo šli v morje

bridkosti

Spisal Rev. K. Zakrajec

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal limonice in zanjke in pripravil "strup" za Jugoslavo in njihovo državo še dolgo prej kot jo je napadel.

Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani.

Cena \$2.50

Listki

Spisal Ksavar Mesko: 144 str.

Cena 70 centov

Bodoči državljani naj naročijo knjžico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjži so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca.

Cena 35 centov

Malenkosti

Spisal Ivan Albrecht

Cena 75 centov

Pingvinski otok

Spisal Anatole France

Cena \$1.—

Veridicus

Spisal Peter Kajetan

Cena \$1.—

Zločin in kazni

Spisal F. M. Dostojevski

Cena \$3.—

DVA ZVEZKA

Živi izviri

Spisal Ivan Matičič

Knjiga je srojevsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v tridesetih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani

V platnu vezano

Cena \$2.—

Državlanski priročnik

(V slovensčini)

Knjžica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Angleško Slovensko Berilo

(F. J. Kern) — Vezana knjiga

Cena \$2.—

Domači živinozdravnik

Spisal Franjo Duhar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinozdravca; opre raznih bolezni in zdravljenje; slike.

Cena \$1.50

Govedoreja

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.

Cena \$1.—

Knjiga o dostojnem vedenju

113 strani.

Cena 50 centov

Mlekarstvo

Spisal Anton Pove. 8 slikami. 198 strani. — Knjiga za mlekarje in farmere v splošnem.

Cena 50 centov

Obrotno knjigovodstvo

258 strani, ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti mladarom, umetno in strojno knjigovodstvo ter knjigovodstvo.

Cena \$1.—

Ako naročite knjigo, priložite k naročilu U. S. oziroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znakih po 2. oziroma 3 cente.

SLOVENCI, KUPUJTE BONDE DRUGEGA VOJNEGA POSOJILA.

Rojaki v celi državi New York naj vsak nakup Vojnih bondov naznanijo zakladniškemu oddelku Združenih držav ter se v ta namen poslužijo spodaj priloženega kupona.

WAR BOND PURCHASE ADVISE COUPON

War Saving Staff
U. S. Treasury Department,
1270 Sixth Ave., New York, N. Y.

This is to advise you that during present Second War Bond Campaign I (we) have purchased Bond(s) amounting to \$..... of maturity values as my (our) contribution towards buying the PT Boats allotted to residents of Yugoslav origin in the State of New York.

Respectfully

Name

Address